

Landskapslag (2008:124) om miljöskydd

AVDELNING 1 - MILJÖSKYDD

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Syfte

Syftet med denna lag är att främja en hållbar utveckling genom att undvika negativ miljöpåverkan samt genom att undanröja och begränsa skador av sådan påverkan.

Inom verksamhet som medför risk för förorening av miljön ska allmänna principer om försiktighet och aktsamhet, om prevention och minimering av olägenheter, om bästa praxis ur miljösynpunkt samt om förorenarens ansvar tillämpas.

2 §. Ansvarsfördelning och tillämpningsområde

Verksamhetsutövaren ansvarar för verksamhetens miljöpåverkan. Lagen gäller all verksamhet. Vid tillämpning av lagen ska negativ miljöpåverkan utanför landskapet beaktas lika som motsvarande påverkan inom landskapet.

3 §. (2015/14) Definitioner

I denna lag använda begrepp ska ha den betydelse som anges i denna paragraf.

a) *Miljöpåverkan* är en sådan direkt eller indirekt, positiv eller negativ miljöeffekt som följer av att en verksamhet genomförs eller inte genomförs.

b) *Negativ miljöpåverkan* är sådan miljöpåverkan som medför

- 1) olägenhet för människors hälsa,
- 2) skada på naturen och dess funktioner,

- 3) hinder för eller väsentligt försvårande av nyttjandet av naturresurser,
- 4) minskad allmän trivsel eller försämring av kulturvärden,
- 5) försämring av miljöns lämplighet att nyttjas för rekreationsändamål,
- 6) skada på egendom eller olägenhet att nyttja den eller
- 7) annan jämförbar kränkning av allmänt eller enskilt intresse.

c) *Miljöförorening* är direkt eller indirekt överföring genom mänsklig verksamhet av ämnen, vibrationer, buller, ljus, lukt, värme eller annan energi till luft, vatten eller mark som kan medföra negativ miljöpåverkan.

d) *Utsläpp* är direkt eller indirekt miljöförorening från punktkällor eller diffusa källor.

e) *Utsläppsgränsvärde* är den mängd uttryckt med särskilda parametrar alternativt den koncentration av eller nivå på ett utsläpp som inte får överskridas under givna tidsperioder.

f) *Olägenhet för människors hälsa* är störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka den enskilda människans eller befolkningens livsmiljö och hälsa menligt.

g) *Verksamhet* är en specifik aktivitet eller åtgärd som är varaktig, tillfällig eller av engångskaraktär.

h) *Verksamhetsutövare* är en juridisk eller fysisk person som bedriver en verksamhet samt den som har den faktiska beslutanderätten i fråga om verksamheten.

i) *Bästa tillgängliga teknik* är tekniskt och ekonomiskt genomförbara produktions- och reningsmetoder som är utvecklade till mest effektiva och mest avancerade stadium, samt planerings-, bygg-, underhålls-, drifts- och avvecklingsmetoder som gör det möjligt att hindra eller på mest effektiva sätt minska den förorening av miljön som verksamheten orsakar och som lämpar sig som grund för miljötillståndsvillkor eller

miljögranskningsinstruktioner. En teknik är tekniskt och ekonomiskt genomförbar när den kan tas i allmänt bruk och till skäligena kostnader kan tillämpas inom branschen i fråga. I landskapsförordning kan närmare bestämmas om definitionen av bästa tillgängliga teknik.

j) *Ny teknik* är industriell teknik som, om den utvecklas kommersiellt, kan medföra en högre miljöskyddsnivå eller samma miljöskyddsnivå till lägre kostnader än bästa tillgängliga teknik.

k) *Mark* är det översta lagret av jordskorpan mellan berggrunden och ytan och består av mineralpartiklar, organiskt material, vatten, luft och levande organismer.

l) *Allmänheten* är en eller flera fysiska eller juridiska personer och, i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis, sammanslutningar, organisationer eller grupper av dessa.

m) *Den berörda allmänheten* är den del av allmänheten som berörs eller kan beröras eller som har intresse av beslut om meddelande eller uppdatering av miljötillstånd eller miljötillståndsvillkor eller beslut om meddelande eller uppdatering av miljögranskningsbeslut eller miljögranskningsinstruktioner. Vid tillämpningen av denna definition ska icke-statliga organisationer som främjar miljövard och uppfyller eventuella krav i nationell lagstiftning anses ha intresse i denna fråga.

n) (2018/43) *Medelstor energiproducerande enhet* en panna, gasturbin, förbränningsmotor eller annan teknisk anordning i vilken bränslen oxideras för att den frigjorda värmen ska kunna utnyttjas och vilken har en bränsleeffekt om minst 1 men mindre än 50 megawatt.

o) (2018/43) *Medelstor energiproducerande anläggning* en eller flera energiproducerande enheter vilka har en bränsleeffekt om minst 1 men mindre än 50 megawatt.

Definitioner i den lagstiftning som nämns i 10 § och bestämmelser utfärdade med stöd av sådan lagstiftning har om inget annat stadgas den betydelse som där anges.

2 kap. Allmänna kravbestämmelser

4 §. Allmänna miljöhänsyn

Vid all verksamhet ska förfaras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamhetsutövaren ska därvid vidta sådana åtgärder som rimligen kan krävas för att negativ miljöpåverkan undviks, undanröjs eller begränsas.

I yrkesmässig verksamhet ska bästa tillgängliga teknik alltid tillämpas.

Gränsvärden, kvalitetsnormer eller andra specifika normer får aldrig åsidosättas.

Energianvändningen i verksamheten ska vara effektiv. (2015/14)

4a §. (2015/14) Bedömning av bästa tillgängliga teknik

Vid bedömning av innehållet i bästa tillgängliga teknik ska hänsyn tas till

- a) minskning av avfallsmängden och avfallets skadlighet,
- b) möjligheten att återanvända och återvinna ämnen som används och avfall som uppkommit vid produktionen,
- c) farligheten hos de ämnen som används vid produktionen samt möjligheterna att använda ämnen som är mindre skadliga än tidigare,
- d) utsläppens art, mängd och verkningar,
- e) arten och förbrukningen i fråga om råvaror,
- f) energianvändningens effektivitet,
- g) förebyggandet av risker i samband med verksamheten och olycksrisker samt förhindrandet av följder av olyckor,
- h) den tid som krävs för ibruktagande av bästa tillgängliga teknik och betydelsen av den planerade tidpunkten för inledande av

verksamheten samt de kostnader och den nytta som uppkommer vid förebyggandet och begränsningen av utsläpp,

i) miljökonsekvenserna,

j) produktionsmetoder och metoder för utsläppshantering som används i industriell skala,

k) kunskapsutvecklingen i fråga om teknik och naturvetenskap,

l) uppgifter om bästa tillgängliga teknik som publiceras av Europeiska kommissionen och internationella organ.

5 §. Förorening av mark

Ämnen och avfall får inte lämnas eller släppas ut i marken så att marken förorenas på ett sätt som kan leda till negativ miljöpåverkan.

Verksamhetsutövare som orsakat förorening som avses i 1 mom. ska sanera och återställa marken i ett sådant skick att negativ miljöpåverkan undanröjs eller om det inte är möjligt begränsas i så stor utsträckning som möjligt. Om föroreningen har skett med samtycke av områdets innehavare eller om innehavaren vid förvärv har känt till eller bort känna till föroreningen svarar innehavaren och verksamhetsutövaren solidariskt för åtgärder enligt denna bestämmelse.

6 §. Platsval

Verksamhet som kan medföra risk för negativ miljöpåverkan får, om inte platsen i stads- eller byggnadsplan reserverats för sådan verksamhet, endast förläggas till plats som är lämplig för ifrågavarande verksamhet med beaktande av verksamhetens art samt sannolikhet för och omfattning av negativ miljöpåverkan.

7 §. Verksamhetsutövarens organisation

Verksamhetsutövaren ska ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess

negativa miljöpåverkan samt organisera sin verksamhet så att den sköts med iakttagande av den allmänna miljöhänsyn som avses i 4 §.

8 §. Rapporteringskyldighet

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål informera tillsynsmyndigheten om sådan oförutsedd miljöförorening från den egna verksamheten som kan medföra risk för negativ miljöpåverkan som inte är ringa.

AVDELNING 2 - TILLSTÅND OCH MILJÖGRANSKNING

3 kap. Allmänna bestämmelser om tillstånd och miljögranskning

9 §. Tillstånds- och miljögranskningsmyndighet

Prövningsmyndighet för tillstånd och miljögranskning enligt denna lag är Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

9a §. (2015/14) Miljögranskningsplikt vid verksamhet av försöksnatur

Miljögranskning i stället för miljötillstånd behövs för sådan kortvarig verksamhet av försöksnatur vars syfte är att testa ny teknik, råvaror eller bränslen, tillverknings- eller förbränningsmetoder eller en reningsanordning eller att i en anläggning eller yrkesmässigt behandla avfall, om detta sker i syfte att klarlägga verksamhetens konsekvenser, användbarhet eller någon annan jämförbar omständighet.

10 §. Krav på tillstånd och miljögranskning

Tillstånd krävs för verksamhet som förutsätter tillstånd enligt

a) [vattenlagen \(1996:61\)](#) för [landskapet Åland](#), nedan vattenlagen,

b) [\(2018/84\) landskapslagen \(2018:83\)](#) om tillämpning av rikets [avfallslag](#), nedan avfallslagen,

c) Europeiska gemenskapens rättsakter på miljöområdet vilka specificerats i landskapsförordning,

d) (2013/110) 6 kap. [landskapslagen \(1998:82\)](#) om naturvård, nedan naturvårdslagen.

Tillstånd krävs för följande verksamheter:

a) (2018/43) *Energiproducerande enhet och energiproducerande anläggning* bestående av en eller flera energiproducerande enheter vilka har en bränsleeffekt om minst 20 megawatt.

b) Vindkraftverk eller grupper av vindkraftverk för produktion och distribution av fem megawatt eller mer.

c) Flygplats med en huvudrullbana som är 1 200 meter eller längre.

d) Hamn som i huvudsak är avsedd för handelssjöfart och som är lämplig för fartyg med en bruttodräktighet av 1 350 bruttoton eller mer.

e) Varv med kapacitet för fartyg med en bruttodräktighet av 1 350 bruttoton eller mer.

f) Lager för olja, petrokemiska eller kemiska produkter med en lagringsvolym för 1 000 kubikmeter eller mer.

g) Djurhållande verksamhet med minst 150 djurenheter som avses i bestämmelser som utfärdats med stöd av [vattenlagen](#).

h) Bryggeri med en produktionskapacitet av minst en miljon liter per år.

i) Träskyddsbehandlingsanläggning som behandlar virke genom tryck- eller vacuumimpregnering.

j) Anläggning för motorsport med en sammanlagd asfalterad banyta som överstiger 30 000 kvadratmeter.

Den som utför eller ämnar utföra verksamhet som inte omfattas av krav på tillstånd enligt denna lag kan söka tillstånd härför även om tillståndsplikt inte föreligger.

Miljögranskning krävs för verksamheter som förutsätter miljögranskning enligt [vattenlagen](#), avfallslagen eller 6

kap. [naturvårdslagen](#). Miljögranskning krävs därtill för verksamhet som landskapsregeringen med stöd av 52 § belagt med krav på miljögranskning. Miljögranskning krävs dock inte om verksamheten samtidigt är föremål för tillstånd eller ansökan om tillstånd enligt denna lag. [\(2018/84\)](#)

11 §. Krav på tillstånd och miljögranskning för ändrad eller utvidgad verksamhet

Tillståndsprövning och miljögranskning krävs, utöver vad som följer av 10 §, även för väsentlig utvidgning eller ändring av verksamhet som tidigare varit föremål för tillståndsprövning eller miljögranskning. Ändring eller utvidgning av omfattning som i sig själv kräver tillstånd eller miljögranskning enligt 10 § ska därvid alltid anses vara väsentlig.

Ärende som gäller ändring eller utvidgning av verksamhet avgörs enligt det förfarande som gäller ny verksamhet av motsvarande total omfattning.

12 §. Ansökan om tillstånd och miljögranskning

Ansökan om tillstånd eller miljögranskning lämnas till prövningsmyndigheten. Ansökan ska innehålla sådana uppgifter om sökanden, verksamheten och dess miljöpåverkan, part och förhållandena i övrigt som krävs för prövningen. För verksamheter som omfattas av krav på tillstånd enligt direktiv 2010/75/EG gäller de bestämmelser avseende ansökans innehåll som framgår av nämnda direktiv. Närmare bestämmelser om ansökans innehåll gällande medelstora energiproducerande enheter och anläggningar kan utfärdas av landskapsregeringen genom landskapsförordning. [\(2018/43\)](#)

Prövningsmyndigheten ska, utöver vad som gäller enligt [förvaltningslagen \(2008:9\)](#) för [landskapet Åland](#), utan dröjsmål tillkännage ansökan för allmänheten genom publicering på myndighetens webbplats. Av publiceringen ska framgå vilken verksamhet ansökan avser, platsen för verksamheten, sökandens namn samt kontaktuppgifter till den enhet eller tjänsteman hos myndigheten som ansvarar för ärendets beredning. Under ärendets

beredning ska därefter uppgifter om beredningens olika faser samt kända och beräknade datum av betydelse för ärendets beredning publiceras på myndighetens webbplats. (2017/106)

13 §. Hörande av part

Hörande av part i ärende som rör tillstånd eller miljögranskning enligt denna lag kan om antalet parter överstiger 30 eller om antalet är okänt ske genom annons i en på orten allmänt utkommande tidning.

14 §. (2017/106) Meddelande av beslut

Beslut om tillstånd eller miljögranskning ska, utöver vad som gäller enligt [förvaltningslagen för landskapet Åland](#), tillkännages allmänheten genom publicering på myndighetens elektroniska anslagstavla under minst 21 dagar.

14a §. (2018/43) Registrering och publicering av uppgifter gällande medelstora energiproducerande enheter och anläggningar

Prövningsmyndigheten ska föra ett register över uppgifter om miljögranskningspliktiga och tillståndspliktiga medelstora energiproducerande enheter och anläggningar. De uppgifter som avses i bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar ska med undantag för personuppgifter publiceras på myndighetens webbplats. Närmare bestämmelser om registret utfärdas av landskapsregeringen genom landskapsförordning.

4 kap. Miljögranskning

15 §. Beslut med anledning av miljögranskning

Prövningsmyndigheten ska granska ansökan om miljögranskning. Om myndigheten finner grundad anledning att anta att verksamheten inte är förenlig med denna lag eller den lagstiftning som nämns i 10 §, ska myndigheten pröva dess laglighet. Myndigheten ska därvid meddela detta till den sökande och redovisa sina grunder för antagandet.

Myndigheten kan informera om vad som måste iakttas för att verksamheten ska vara förenlig med lag samt om verksamheten helt eller delvis inte kan förverkligas i enlighet med lag. I 24, 24a och 53h §§ finns närmare bestämmelser om vilka instruktioner myndigheten kan meddela. (2015/14)

Görs ingen prövning eller krävs inga instruktioner som avses i 1 mom. ska myndigheten anteckna ansökan till kännedom samt meddela sökanden att ansökan inte föranleder vidare åtgärder. Beträffande medelstora energiproducerande enheter och anläggningar ska detta ske inom 30 dagar från det att sökanden tillhandahållit prövningsmyndigheten den information som avses i 12 § 1 mom. (2018/43)

I samband med granskning eller prövning av ansökan kan myndigheten besluta att ny miljögranskning ska göras inom viss tid samt om tidpunkt för eventuell revidering av instruktioner meddelade enligt 1 mom.

Besvär över beslut fattade av prövningsmyndigheten i enlighet med 1-3 mom. anförs hos Ålands förvaltningsdomstol. Besvärsmyndigheten kan förbjuda verkställighet av granskningsbeslut.

5 kap. Tillstånd

16 §. (2017/106) Meddelande om ansökan

Ett meddelande om ansökan ska, under minst 21 dagar innan myndigheten beslutar i ärendet, publiceras på myndighetens elektroniska anslagstavla utöver vad som gäller enligt [förvaltningslagen för landskapet Åland](#). Av publiceringen ska framgå ärendets art samt var ansökan jämte övriga handlingar som under beredningen tillförts ärendet finns tillgängliga.

Var och en har rätt att under tiden för publicering på myndighetens elektroniska anslagstavla skriftligen yttra sig över ansökan.

17 §. Förutsättningar för tillstånd

Tillstånd ska beviljas om verksamheten kan förverkligas i enlighet med denna lag och den lagstiftning som nämns i 10 §.

Om verksamheten inte uppfyller förutsättningarna enligt 1 mom. ska tillståndet i första hand förenas med sådana villkor enligt 18, 24, 24a, 25, 26c, 26d, 26e och 53h §§ som skäligen kan krävas för att förutsättningarna ska vara uppfyllda. Om sådana villkor inte är tillräckliga för att verksamheten ska kunna förverkligas i enlighet med nämnda förutsättningar ska ansökan avslås. (2015/14)

18 §. Tillståndets innehåll och giltighetstid

I ett beslut om tillstånd ska noggrant anges tillståndshavaren, den verksamhet tillståndet avser, platsen för verksamheten och eventuella utsläppspunkter samt de villkor som ska gälla för verksamheten. Avser beslutet rätt till förfogande över annans egendom enligt 3 kap. [vattenlagen](#), ska särskilt anges vilken rätt som medges och de särskilda villkor som ska gälla för utnyttjande av denna samt i tillämpliga fall fastställas överenskommelse om ersättning. Avser tillståndet rätten att avskilja koldioxid ska det i tillståndet anges vilka särskilda villkor som ska gälla så att kraven i bestämmelserna om koldioxidströmmar i 5 och 6 §§ lagen om avskiljning och lagring av koldioxid (FFS 416/2012) uppfylls. (2012/80)

Tillstånd ska beviljas tillsvidare om inte särskilda skäl föranleder att giltighetstiden begränsas.

I ett tillstånd som beviljats tillsvidare ska bestämmas inom vilken tid ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast ska lämnas.

I ett tidsbegränsat tillstånd ska anges när ansökan om nytt tillstånd senast ska lämnas. Av särskilda skäl kan också ett tillstånd som beviljats för en viss tid innehålla bestämmelser om revidering av villkor.

19 §. Tidpunkt för inledande av verksamheten

Prövningsmyndigheten kan, under förutsättning att sökanden ställer godtagbar säkerhet för de skador, olägenheter och kostnader som verksamheten kan föranleda samt för kostnaderna för återställande

om verksamheten vid senare prövning befinns otillåtlig, på sökandens begäran besluta att ett tillståndsbeslut får verkställas även innan det vunnit laga kraft ifall

- a) avvaktan annars kan antas förorsaka sökanden betydande skada eller olägenhet,
- b) verkställigheten inte medför bestående negativ miljöpåverkan som inte är ringa och
- c) beslutet inte gör ändringssökande onödigt.

Verkställighet enligt 1 mom. får inte beviljas för beslut om tillstånd enligt 3 kap. [vattenlagen](#) om tillstånd till förfogande över annans egendom. Besvärsmyndigheten kan förbjuda verkställighet av tillståndsbeslutet.

20 §. Återkallande av tillstånd

Prövningsmyndigheten kan på initiativ av tillsynsmyndigheten besluta att återkalla tillstånd innan tillståndets giltighet löpt ut om

- a) tillståndet har beviljats till följd av att sökanden har lämnat oriktiga uppgifter,
- b) [\(2013/110\)](#) tillståndshavaren trots upprepade tillsynsåtgärder enligt 30 § åsidosätter villkor om minskande av verksamhetens negativa miljöpåverkan eller om täktverksamhet enligt 6 kap. [naturvårdslagen](#),
- c) tillståndet överläts till verksamhetsutövare som efter prövning inte bedöms uppfylla förutsättningarna avseende verksamhetsutövaren eller
- d) förutsättningarna för fortsatt verksamhet inte kan uppfyllas genom en revidering av tillståndsvillkoren i enlighet med 22 §.

I beslut om återkallande med stöd av 1 mom. c eller d punkten ska tid för avveckling av verksamheten som är skälig i förhållande till verksamhetens art, omfattning och gjorda investeringar ges.

21 §. Tillståndets upphörande

Tillstånd gäller tills dess giltighet löper ut. Om innehavare av tidsbegränsat tillstånd har lämnat in en ansökan om nytt tillstånd inom den tid som stadgats i tillståndsbeslutet, upphör tillståndet dock att gälla först när beslut med anledning av ny ansökan vunnit laga kraft.

Tillståndet upphör trots vad som stadgas i 1 mom. även att gälla då

- a) det återkallas med stöd av 20 §,
- b) tillståndshavaren meddelar tillsynsmyndigheten att verksamheten inte påbörjas eller upphör,
- c) verksamheten varit nedlagd under fem år i följd,
- d) verksamheten inte påbörjats eller åtgärder av väsentlig betydelse för påbörjandet inte har vidtagits inom fem år från det att beslut om tillstånd vunnit laga kraft eller
- e) ansökan om revidering av tillståndsvillkor enligt 22 § inte gjorts inom föreskriven tid.

22 §. Revidering av tillståndsvillkor

Tillståndsinnehavaren kan anhålla hos prövningsmyndigheten om revidering av tillståndsvillkor. Prövningsmyndigheten kan besluta att revidering av tillståndsvillkor, som gäller annan verksamhet än sådan som är tillståndspliktig enligt direktiv 2010/75/EG, inte behöver genomföras om revideringen är uppenbart onödig. Prövningsmyndigheten kan därvid besluta om ny tidpunkt för revidering. (2015/14)

Prövningsmyndigheten kan därtill på ansökan av tillsynsmyndigheten eller part besluta om revidering av tillståndsvillkor då

- a) den negativa miljöpåverkan som utnyttjandet av tillståndet medför är väsentligt större än vad som kunde förutses vid tillståndsprövningen,

b) de omständigheter som rådde då tillståndet beviljades har ändrats väsentligt,

c) den bästa tillgängliga tekniken har utvecklats så att verksamhetens negativa miljöpåverkan kan minskas väsentligt utan oskäligen kostnader för verksamhetsutövaren eller

d) det är nödvändigt för verkställigheten av internationella fördrag som är förpliktande för landskapet.

Ansökan om revidering av tillståndsvillkor behandlas i tillämpliga delar som ansökan om tillstånd.

23 §. Överlåtelse av tillstånd

Tillstånd kan inte överlåtas annat än tillsammans med den verksamhet, den fastighet eller den anläggning som tillståndet avser. Överlåtelsen ska anmälas till tillsynsmyndigheten av förvärvaren.

Prövningsmyndigheten kan på ansökan av tillsynsmyndigheten, tillståndsoverlåtaren eller förvärvaren pröva huruvida förutsättningarna avseende verksamhetsutövarens organisation enligt 7 § finns.

6 kap. Instruktioner och villkor i samband med miljöprövning

24 §. Instruktioner och villkor för att minska negativ miljöpåverkan

Prövningsmyndigheten kan i enlighet med 15 och 17 §§ besluta om instruktioner respektive villkor rörande

a) förbud mot utsläpp, förebyggande och begränsning av utsläpp samt utsläppsplats varvid utsläppsgränsvärden ska anges för sådana förorenande ämnen som kan antas finnas i betydande mängder,

- b) avfallshantering samt om förebyggande och begränsning av avfall och av avfallens skadliga verkningar,
- c) åtgärder vid störningar och exceptionella situationer,
- d) (2015/14) åtgärder efter att verksamheten upphört såsom istandsättning och sanering av områden samt förebyggande av vidare utsläpp,
- e) (2015/14) förebyggande och hindrande av förorening av mark och grundvatten och
- f) (2015/14) andra åtgärder för att förebygga och begränsa negativ miljöpåverkan eller den skada som negativ miljöpåverkan medför.

Om det trots instruktioner eller villkor enligt 1 mom. krävs kan prövningsmyndigheten besluta om instruktioner respektive villkor som begränsar produktionsmängd.

Instruktioner och villkor enligt 1 mom. får inte vara utformade så att de föreskriver om användning av en specifik teknik.

Instruktioner och villkor enligt denna paragraf kan vara strängare än bestämmelser om gränsvärden, miljökvalitetsnormer eller specificerade minimikrav. Sådana bestämmelser får inte åsidosättas i tillståndsvillkor och ska, om de är strängare än tillståndsvillkor, iakttas om de utfärdats efter att ett tillstånd beviljats.

24a §. (2013/110) Instruktioner och villkor för tåktverksamhet

Prövningsmyndigheten kan i samband med miljöprövning av tåktverksamhet enligt 6 kap. [naturvårdslagen](#) besluta om instruktioner respektive villkor som behövs av naturvårdsskäl eller för att trygga säkerheten kring en tåkt.

25 §. Villkor om ställande av säkerhet

Om inte verksamhetsutövaren anses vara solvent kan prövningsmyndigheten i tillståndsärendet besluta om villkor om att

verksamhetsutövaren ska ställa en ekonomisk säkerhet som är tillräcklig för de skador, olägenheter och kostnader som verksamheten kan föranleda.

26 §. Föreskrifter om egenkontroll

Prövningsmyndigheten kan i samband med granskning av ansökan om miljögranskning, beslut om tillstånd eller revidering av tillståndsvillkor besluta om sådana föreskrifter om egenkontroll och redovisning av verksamhetens utsläpp, avfall och avfallshantering, drift, miljöpåverkan samt av miljöns tillstånd efter avslutad verksamhet som krävs för utövande av tillsyn. Vid krav på egenkontroll av utsläpp ska mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod anges.

Föreskrifter enligt 1 mom. kan åläggas flera verksamhetsutövare gemensamt. Prövningsmyndigheten kan vid behov besluta om fördelning av kostnader för sådan gemensam kontroll.

Prövningsmyndigheten kan, om områdets innehavare inte själv gett sitt samtycke därtill och om det inte orsakar innehavaren nämnvärt men, bevilja verksamhetsutövaren rätt att beträda annan tillhörigt område för utövande av kontroll som avses i 1 mom.

Prövningsmyndigheten kan ålägga verksamhetsutövaren att lägga fram en plan för egenkontroll till tillsynsmyndigheten och besluta att verksamheten inte får inledas förrän tillsynsmyndigheten har godkänt planen.

6a kap. Prövning av miljötillstånd i fråga om industriutsläppsdirektivanläggningar

26a §. (2015/14) Definitioner som gäller bästa tillgängliga teknik och statusrapport

I detta kapitel avses med

a) *industriutsläppsdirektivanläggning* en anläggning med verksamhet som omfattas av bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp, nedan *industriutsläppsdirektivet*,

b) *referensdokument* ett dokument som har upprättats i enlighet med artikel 13 i *industriutsläppsdirektivet* och som beskriver tillämpad teknik, utsläpp och förbrukningsnivåer, teknik som beaktats för fastställandet av bästa tillgängliga teknik och slutsatser om bästa tillgängliga teknik samt ny teknik i den verksamhet som dokumentet gäller,

c) *slutsatser* ett beslut av Europeiska kommissionen som har antagits med stöd av artikel 13.5 i *industriutsläppsdirektivet* och som innehåller de delar av referensdokumentet där slutsatserna om bästa tillgängliga teknik fastställs, en beskrivning av denna, information för att bedöma dess tillämplighet, utsläppsnivåer som hänger samman med denna, kontroll som hänger samman med denna, förbrukningsnivåer som hänger samman med denna och vid behov åtgärder för avhjälpande av föroreningsskada på platsen,

d) *utsläppsnivåer* de intervall för utsläpp som erhålls under normala driftsförhållanden med användning av en bästa tillgänglig teknik eller en kombination av flera bästa tillgängliga tekniker, såsom de beskrivs i slutsatserna, uttryckta som ett genomsnitt under en bestämd tidsperiod, under specificerade referensförhållanden,

e) *statusrapport* information om statusen i mark och grundvatten med avseende på förorening med relevanta farliga ämnen.

26b §. (2015/14) Kapitlets tillämpningsområde

Utöver vad som föreskrivs i 5 - 6 kap. ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vid miljötillståndsprövningen för industriutsläppsdirektivanläggningar. Detta kapitel ska dock inte tillämpas på forskningsverksamhet, utvecklingsverksamhet eller utprovning av nya produkter och processer.

26c §. (2015/14) Villkor om uppföljning och kontroll

Miljötillståndet ska förenas med behövliga villkor om utsläppskontroll och kontroll av verksamheten samt om kontroll av miljöpåverkan och tillståndet i miljön efter avslutad verksamhet. Miljötillståndet ska dessutom förenas med behövliga villkor om uppföljning och kontroll av avfallshanteringen.

För genomförandet av kontrollen ska det i miljötillståndet bestämmas om mätmetoder och mätfrekvenser. I miljötillståndet ska det också anges hur uppföljnings- och kontrollresultaten ska bedömas och hur de ska ges in till tillsynsmyndigheten. Verksamhetsutövaren kan också åläggas att lämna andra uppgifter som behövs för tillsynen.

Verksamhetsutövaren ska lämna tillsynsmyndigheten resultaten av utsläppskontrollen samt andra uppgifter som behövs för tillsynen på det sätt som närmare anges i miljötillståndet. Resultaten av utsläppskontrollen och andra för tillsynen behövliga uppgifter om hur miljötillståndet följs ska lämnas till tillsynsmyndigheten minst en gång om året.

I villkor som gäller kontrollen av verksamhetens påverkan på vattnen och den marina miljön ska hänsyn tas till vad som ansetts behövt för övervakningen i sådana övervakningsprogram som avses i 5 kap. 18 § [vattenlagen](#). Uppgifterna från kontrollen av verksamheten kan utnyttjas vid övervakningen och utarbetandet av förvaltningsplaner enligt 5 kap. [vattenlagen](#).

26d §. (2015/14) Villkor som gäller skydd av mark och grundvatten

Utövaren av tillståndspliktig verksamhet ska sköta den regelbundna förvaltningen, servicen och kontrollen av åtgärder, till exempel konstruktioner, som genomförs för förebyggande och hindrande av utsläpp i mark och grundvatten. Miljötillstånd ska förenas med behövliga villkor om detta.

Verksamhetsutövaren ska utföra periodisk kontroll av mark och grundvatten med beaktande av sådana farliga ämnen vid anläggningen som kan orsaka förorening av mark eller grundvatten (relevanta farliga ämnen). På basis av en systematisk bedömning av risken för förorening

meddelas i tillståndet behövliga villkor om kontroll och om tidsintervallen för periodisk kontroll.

26e §. (2015/14) Villkor om effektiv energianvändning

Miljötillståndet för en industriutsläppsdirektivanläggning ska vid behov förenas med behövliga villkor om effektiv energianvändning och om förbättring av effektiviteten. Villkoren ska vara tekniskt, ekonomiskt och produktionsmässigt genomförbara, och de kan gälla

- 1) utredning och hantering av effektiviteten i energianvändningen,
- 2) fastställande och användning av indikatorer som beskriver effektiviteten i energianvändningen vid uppföljningen av effektiviteten,
- 3) säkerställande av att det när en ny anläggning byggs eller när en anläggning som redan är i användning byggs om väsentligt görs en sådan övergripande bedömning av hur förorening av miljön kan förebyggas och hindras som baserar sig på bästa tillgängliga teknik och där man utöver utsläpp även beaktar energieffektivitet.

I miljötillståndet kan det bestämmas att verksamhetsutövaren ska ge tillståndsmyndigheten uppgifter, om hur energieffektiviteten utvecklas.

Miljötillståndsvillkor behöver dock inte meddelas om verksamhetsutövaren har anslutit sig till ett energieffektivitetsavtal för näringslivet eller ett annat motsvarande frivilligt arrangemang, i vars energihanteringssystem verksamhetsutövaren fastställer indikatorer för effektiviteten i energianvändningen och förbinder sig att ständigt förbättra energieffektiviteten.

26f §. (2015/14) Tillämpning av slutsatser vid prövning av miljötillstånd

Utsläppsgränsvärdena för, kontrollen av och andra miljötillståndsvillkor för industriutsläppsdirektivanläggningar ska för uppfyllande av kravet på bästa tillgängliga teknik basera sig på slutsatser.

Utsläppsgränsvärden ska anges i miljötillståndet så att de utsläppsnivåer som anges i slutsatserna inte överskrids under normala driftsförhållanden.

Om det inte anges några utsläppsnivåer i slutsatserna ska miljötillståndet förenas med behövliga miljötillståndsvillkor för att en miljöskyddsnivå som motsvarar den bästa tillgängliga teknik som beskrivs i slutsatserna ska uppnås. Om den teknik som används vid anläggningen inte har beskrivits i slutsatserna, ska bästa tillgängliga teknik bedömas enligt kriterierna i 4a § när utsläppsgränsvärdena bestäms.

Om den verksamhet eller den typ av produktionsprocess som avses i miljötillståndsansökan eller alla miljökonsekvenser av verksamheten eller processen inte har beskrivits i slutsatserna, ska miljötillståndsvillkoren i behövliga delar fastställas på grundval av bästa tillgängliga teknik enligt kriterierna i 4a §. Verksamhetsutövaren ska höras i fråga om de miljötillståndsvillkor som meddelas enligt detta moment, om villkoren väsentligt avviker från vad sökanden i sin miljötillståndsansökan har framfört om bästa tillgängliga teknik, begränsning av utsläpp och kontroll.

Närmare bestämmelser om hörande enligt 3 mom. får utfärdas genom landskapsförordning.

26g §. (2015/14) Tillämpliga slutsatser

Slutsatser som trätt i kraft efter det att miljötillståndsärende inletts tillämpas endast om det är skäligt för sökanden med beaktande av innehållet i miljötillståndsansökan och slutsatserna och tidpunkten för slutsatsernas ikraftträdande.

Om kommissionen inte har antagit slutsatser om den verksamhet som avses i miljötillståndsansökan, tillämpas vid miljötillståndsprövningen motsvarande avsnitt i de referensdokument som kommissionen antagit före den 7 januari 2011 och som avses i artikel 13.7 i industriutsläppsdirektivet. De ska tillämpas på samma sätt som slutsatser, med undantag för efterlevnaden av utsläppsnivåer.

Efter att kommissionen har antagit ett beslut om slutsatser ska landskapsregeringen utan dröjsmål informera om dem på sin webbplats.

26h §. (2015/14) Fastställande av utsläppsgränsvärden

De utsläppsgränsvärden som fastställs med stöd av 26f § 1 mom. ska anges för samma eller kortare tidsperioder och samma referensförhållanden som utsläppsnivåerna.

Gränsvärdena, tidsperioderna och referensförhållandena får med avvikelse från 1 mom. anges på ett annat sätt, om det behövs på grund av utsläppens eller kontrollens natur. Minst en gång om året ska verksamhetsutövaren på det sätt som närmare anges i miljötillståndet lämna tillsynsmyndigheten ett sammandrag av resultaten av kontrollen av utsläppen i fråga. Resultaten ska anges för samma tidsperioder och samma referensförhållanden som utsläppsnivåerna.

26i §. (2015/14) Gränsvärden som är lindrigare än utsläppsnivåerna

Om de utsläppsgränsvärden som fastställs med stöd av 26f § 1 mom. skulle leda till oskäligt höga kostnader jämfört med miljövinster till följd av anläggningens geografiska läge eller tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena vid den, kan lindrigare utsläppsgränsvärden än vad som föreskrivs i det momentet fastställas i miljötillståndet. De lindrigare utsläppsgränsvärdena får dock inte överskrida de utsläppsgränsvärden som anges i en landskapsförordning utfärdad med stöd av 42 § eller ha konsekvenser som avses i 17 § eller äventyra uppfyllandet av miljökvalitetskrav.

Förutsättningarna för lindrigare utsläppsgränsvärden ska bedömas på nytt när miljötillståndet ses över med stöd av 26k och 26l §§ eller när miljötillståndet ändras med stöd av 22 § 2 mom. a), c) eller d) punkterna.

26j §. (2015/14) Tillfälliga undantag från kravet på bästa tillgängliga teknik

För utprovning och användning av ny teknik kan prövningsmyndigheten på verksamhetsutövarens begäran medge tillfälliga undantag från utsläppsnivåerna och övriga krav på bästa tillgängliga teknik för högst nio månader. Undantaget kan beviljas som ett led i ett anhängigt

miljötillståndsärende eller i ett beslut med anledning av en miljögranskning enligt 9a § om verksamhet av försöksnatur.

26k §. (2015/14) Översyn av miljötillstånd till följd av nya slutsatser

När kommissionen har offentliggjort ett beslut om slutsatser som gäller den huvudsakliga verksamheten vid en industriutsläppsdirektivanläggning ska anläggningens miljötillstånd ses över, om det inte stämmer överens med gällande slutsatser, denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, eller om lindrigare utsläppsgränsvärden enligt 26i § har fastställts i miljötillståndet.

Verksamhetsutövaren ska till tillsynsmyndigheten lämna in en utredning med tillhörande motiveringar om behovet att se över miljötillståndet. Utredningen ska lämnas in inom sex månader från det att kommissionen har offentliggjort sitt beslut om slutsatserna. Tillsynsmyndigheten kan på begäran förlänga tidsfristen för utredningen.

Tillsynsmyndigheten bedömer om miljötillståndet ska ses över enligt 1 mom. Om miljötillståndet inte behöver ses över ska myndigheten meddela verksamhetsutövaren sin bedömning om detta och behandlingen av översynsärendet avslutas. Om miljötillståndet behöver ses över ska tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att lämna in en ansökan om översyn till tillsynsmyndigheten. Ansökan ska lämnas in senast den dag som tillsynsmyndigheten bestämmer, som kan vara tidigast sex månader från åläggandet. Olika verksamhetsutövare kan åläggas att lämna in sina ansökningar samtidigt eller vid olika tidpunkter beroende på hur myndigheten organiserar sitt arbete eller på grund av antalet anhängiga ärenden eller verksamhetsutövarnas olika situationer. Något åläggande behövs inte om ett miljötillståndsärende som gäller verksamheten i fråga redan är anhängigt och kraven enligt 1 mom. beaktas. Tillsynsmyndigheten kan meddela åläggandet även om verksamhetsutövaren har försummat att göra den utredning som avses i 2 mom.

Närmare bestämmelser om innehållet i den utredning som ska lämnas till tillsynsmyndigheten får utfärdas genom landskapsförordning.

26l §. (2015/14) Översynsförfarandet

Prövningsmyndigheten ska på verksamhetsutövarens begäran se över miljötillståndet på de grunder som anges i 26k § 1 mom. och vid behov ange lindrigare utsläppsgränsvärden enligt 26i §. Om ibruktagandet av bästa tillgängliga teknik kräver längre tid än de fyra år som avses i artikel 21 i industriutsläppsdirektivet, får tidsfristen för ibruktagandet av tekniken förlängas i miljötillståndsvillkoren enligt de grunder som anges i 26i §.

I ett miljötillstånd får verksamhetsutövaren åläggas att iaktta slutsatser om anläggningens huvudsakliga verksamhet tidigast när fyra år har förflutit från det att kommissionen har offentliggjort sitt beslut om slutsatserna, om inte sökanden i sin miljötillståndsansökan har uppgett sig iaktta en tidigare tidpunkt.

På ansökan tillämpas vad som i 12 § föreskrivs om miljötillståndsansökan. Ett ärende som gäller översyn av ett miljötillstånd ska avgöras skyndsamt. Myndigheten iakttar vid prövningen i tillämpliga delar det normala miljötillståndsförfarandet.

Närmare bestämmelser om maximala handläggningstider för översyn av tillstånd och om andra krav som gäller översynsförfarandet får utfärdas genom landskapsförordning.

26m §. (2015/14) Statusrapport om mark och grundvatten

Om det i den verksamhet som bedrivs vid en industriutsläppsdirektivanläggning används, lagras eller produceras eller på något annat sätt uppstår relevanta farliga ämnen som avses i 26d §, ska verksamhetsutövaren utarbeta en statusrapport om marken och grundvattnet. Rapporten ska bifogas miljötillståndsansökan.

Statusrapporten ska innehålla sådana uppgifter om förorening av mark och grundvatten orsakad av relevanta farliga ämnen utifrån vilka markens och grundvattnets tillstånd kan fastställas så att en jämförelse kan göras med markens och grundvattnets tillstånd när verksamheten upphör. Statusrapporten ska innehålla

- a) uppgifter om hur den plats där verksamheten är placerad används när rapporten utarbetas och hur den har använts tidigare,
- b) tillräckliga uppgifter om mätningar som beskriver markens och grundvattnets tillstånd när statusrapporten utarbetas,
- c) en bedömning av markens och grundvattnets tillstånd på basis av de uppgifter som avses i 1 och 2 punkterna.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i statusrapporten får utfärdas genom landskapsförordning.

26n §. (2015/14) Åtgärder som gäller mark och grundvatten när verksamheten vid en industriutsläppsdirektivanläggning avslutas

Om en statusrapport om marken och grundvattnet enligt 26m § ska ha utarbetats i samband med verksamheten vid en industriutsläppsdirektivanläggning, ska verksamhetsutövaren när den verksamhet som avses i den paragrafen avslutas bedöma markens och grundvattnets tillstånd i förhållande till det ursprungliga tillståndet. Vid bedömningen ska de relevanta farliga ämnen som avses i 26d § särskilt granskas och till bedömningen ska en utredning fogas om eventuella åtgärder som behövs för att återställa marken eller grundvattnet till ursprungligt tillstånd. Bedömningen ska sändas till tillsynsmyndigheten. Myndigheten fattar utifrån bedömningen ett beslut som ska innehålla förelägganden om de åtgärder som behövs för återställande av tillståndet, om markens eller grundvattnets tillstånd till följd av verksamheten avviker avsevärt från det ursprungliga tillståndet. Åtgärdernas tekniska genomförbarhet får då beaktas. Föreläggandena kan avse t.ex. att bortskaffa, minska, hindra spridningen av eller kontrollera förorenande ämnen och att ta vara på marksubstanser. Beslutet ska meddelas och information om beslutet ska ges enligt vad som föreskrivs i 14 §.

Om det ursprungliga tillståndet inte har utretts eller om området i sitt ursprungliga tillstånd kan orsaka olägenhet för hälsan eller miljön ska graden av förorening utredas och det förorenade området saneras enligt vad som föreskrivs i 5 §.

Myndigheten ska på sin webbplats informera om de åtgärder som industriutsläppsdirektivanläggningen vidtagit i fråga om mark och grundvatten när verksamheten avslutades.

26o §. (2015/14) Regelbunden tillsyn vid industriutsläppsdirektivanläggningar

Tillsynsmyndigheten ska för den regelbundna tillsynen av industriutsläppsdirektivanläggningar enligt denna lag göra upp en plan för sitt område (*tillsynsplan*). Tillsynsplanen ska innehålla uppgifter om områdets miljöförhållanden, om verksamheter som medför risk för förorening och om tillgängliga resurser och metoder för tillsyn. Planen ska innehålla en beskrivning av grunderna för ordnandet av tillsynen och för riskbedömningen samt en beskrivning av samarbetet mellan de myndigheter som svarar för tillsynen. Tillsynsplanen ska ses över regelbundet.

Tillsynsmyndigheten ska genom periodiska inspektioner regelbundet övervaka tillståndspliktiga industriutsläppsdirektivanläggningar. Den periodiska inspektionen av industriutsläppsdirektivanläggningar ska beroende på verksamhetens risknivå utföras med minst ett och högst tre års mellanrum. Vid en sådan anläggning ska det inom sex månader göras en extra inspektion om det vid tillsynen konstateras ett allvarligt fall av bristande efterlevnad av krav som ställts på anläggningen i denna lag eller krav som föreskrivits eller meddelats med stöd av den.

Tillsynsmyndigheten ska utarbeta ett program som gäller periodiska inspektioner och annan regelbunden tillsyn över tillståndspliktiga industriutsläppsdirektivanläggningar (*tillsynsprogram*).

Tillsynsprogrammet ska innehålla uppgifter om de objekt som tillsynen gäller och om de regelbundna tillsynsåtgärder som vidtas i fråga om dem. Tillsynsprogrammet ska hållas uppdaterat.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av tillsynsplanen och tillsynsprogrammet och om innehållet i dem, om periodiska inspektioner, om bedömning av miljörisker samt om genomförandet av annan regelbunden tillsyn och om informationen i samband med den får utfärdas genom landskapsförordning.

26p §. (2015/14) Inspektion vid olyckor, olägenheter och överträdelser vid industriutsläppsdirektivanläggningar

Om det på grund av en olycka, en anmälan om olägenhet, bristande efterlevnad av tillståndet eller av någon annan orsak finns skäl att anta att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa eller någon betydande annan i 3 § 3 mom. avsedd följd eller risk för sådan, ska tillsynsmyndigheten inspektera verksamheten eller utreda saken på något annat ändamålsenligt sätt. Om ett tillståndsärende som gäller verksamheten samtidigt är anhängigt ska inspektionen eller utredningen i den mån det är möjligt göras innan tillståndsärendet avgörs.

AVDELNING 3 - MILJÖTILLSYN

7 kap. Allmänna bestämmelser om tillsyn

27 §. Tillsyn och tillsynsmyndighet

Tillsyn enligt denna lag syftar till att tillse och genomdriva efterlevnad av bestämmelserna i denna lag, den lagstiftning som nämns i 10 § samt bestämmelser och beslut som utfärdats med stöd av sådan lagstiftning.

Tillsynsmyndighet enligt denna lag är Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Kommunen är tillsynsmyndighet för verksamhet som förutsätter kommunalt avloppstillstånd enligt 6 kap. 20 § 2 mom. [vattenlagen](#).

En person som tillsynsmyndigheten förordnat därtill har rätt att för tillsynen vidta de åtgärder som tillsynsmyndigheten är befogad till enligt denna lag.

27a §. (2012/32) Tvärvillkorsövervakning

Landskapsregeringen övervakar efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den till den del det är fråga om tillsynen över efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskrav som avses i Europeiska unionens rättsakt om upprättande av

gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare ((EG) nr 73/2009).

Landskapsregeringen ska underrätta Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om brister som landskapsregeringen konstaterar i samband med den i 1 mom. avsedda övervakningen.

28 §. Tillsynsbefogenheter

Tillsynsmyndigheten har rätt att av en verksamhetsutövare eller en annan myndighet utan hinder av bestämmelser om tystnadsplikt få de upplysningar och handlingar som den behöver för sin verksamhet.

Tillsynsmyndigheten har rätt att i tillsynssyfte göra inspektioner.
Tillsynsmyndigheten har därvid rätt att

- a) beträda annans område,
- b) få tillträde till platser där det finns grundad anledning att anta att verksamhet som kan medföra negativ miljöpåverkan bedrivs eller har bedrivits,
- c) dokumentera verksamhet och dess miljöpåverkan samt att
- d) göra undersökningar, utföra mätningar och ta prov.

Tillsyn får inte utövas på plats som omfattas av hemfriden med mindre att det är nödvändigt för att skydda liv, hälsa, egendom eller miljön.

Någon 28a § har aldrig funnits.

28b §. (2011/73) Inspektioner

Tillsynsmyndigheten ska med jämna mellanrum inspektera verksamheter som enligt avfallslagen är tillstånds- och miljögranskningspliktiga samt verksamhetsutövare som producerar farligt avfall. Inspektioner som avser insamling och transport ska omfatta det insamlade och transporterade avfallets mängd, art, ursprung och destination. (2018/84)

Närmare bestämmelser om utförande av inspektion, om inspektionsrapporternas innehåll och om delgivning får utfärdas genom landskapsförordning. (2015/14)

8 kap. Tillsynsåtgärder

29 §. (2011/40) Åtgärder vid försummad miljöprövning

Bedriver någon verksamhet utan föregående tillståndsprövning eller miljögranskning trots att sådan krävs ska tillsynsmyndigheten förplikta verksamhetsutövaren att inom en viss tid ansöka om tillstånd eller miljögranskning. Tidsfristen får inte vara längre än två månader och beslutet ska förenas med hot om att verksamheten annars avbryts.

Om verksamheten medför bestående negativ miljöpåverkan som är betydande kan tillsynsmyndigheten besluta att med omedelbar verkan helt eller delvis förbjuda verksamheten till dess att tillstånds- eller miljögranskningsärendet avgjorts.

30 §. Åtgärder vid åsidosättande av övriga bestämmelser

Åsidosätter en verksamhetsutövare en annan bestämmelse i denna lag, den lagstiftning som nämns i 10 § eller bestämmelse, beslut eller villkor som utfärdats med stöd av sådan lagstiftning ska tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att inom viss tid rätta till försummelsen samt förbjuda verksamhetsutövaren att fortsätta eller upprepa överträdelsen. Är verksamhetsutövaren en medelstor energiproducerande enhet eller anläggning ska tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att utan onödigt dröjsmål rätta till försummelsen så att miljötillståndet eller kraven i den landskapslagstiftning som gäller verksamheten åter efterlevs, samt förbjuda verksamhetsutövaren att upprepa överträdelsen. Beslutet ska förenas med vite eller med hot om att verksamheten till den del den innebär ett åsidosättande annars avbryts eller att myndigheten på den ansvariges bekostnad låter utföra det som lämnats ogjort. (2018/43)

Beslut enligt 1 mom. kan i brådskande fall interimistiskt fattas av för tillsynen förordnad tjänsteman. Sådant ärende ska utan dröjsmål föras

till en behörig beslutsfattare. Interimistiskt beslut är i kraft tills dess att en behörig beslutsfattare avgjort ärendet.

Tillsyn enligt denna paragraf omfattar inte rådighetsfrågor som regleras i 2 kap. [vattenlagen](#).

30a §. (2011/40) Anmälan av överträdelser

Tillsynsmyndigheten ska anmäla överträdelser som avses i 29 och 30 §§ till polisen för inledande av förundersökning. Anmälan behöver dock inte göras om gärningen med hänsyn till omständigheterna ska anses vara ringa och allmänt intresse inte anses kräva att åtal väcks.

31 §. Åläggande att avhjälpa skada

Om åsidosättande som avses i 30 § medför eller har medfört negativ miljöpåverkan som inte är ringa kan tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att avhjälpa skadan vid vite eller äventyr att avhjälpandet annars utförs på verksamhetsutövarens bekostnad. Beträffande miljöförhållanden och omständigheter som rådde före överträdelserna ska utredningar göras på verksamhetsutövarens bekostnad, såvida sådan utredning inte är uppenbart obehövlig.

31a §. (2009/58) Avhjälpande av betydande miljöskador

Om en överträdelse eller försummelse enligt 29 eller 30 §§ medför betydande negativ miljöpåverkan på vatten eller en naturskada som avses i 2a § [landskapslagen \(1998:82\) om naturvård](#), ska tillsynsmyndigheten utöver vad som bestäms i 29 och 30 §§ ålägga verksamhetsutövaren att vidta hjälpåtgärder som avses i [landskapslagen \(2009:56\) om tillämpning i landskapet av lagen om avhjälpande av vissa miljöskador](#).

Om betydande negativ miljöpåverkan på vatten eller en naturskada har orsakats av en olycka eller av något annat oförutsett, ska myndigheten ålägga den verksamhetsutövare som orsakat skadan att vidta hjälpåtgärder som avses i [landskapslagen om tillämpning i landskapet av lagen om avhjälpande av vissa miljöskador](#).

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om betydande negativ miljöpåverkan på vatten eller naturskador som avses i denna paragraf och om överhängande hot om sådana.

31b §. (2009/58) Bedömning av miljöpåverkan på vatten

Vid en bedömning av hur betydande den negativa miljöpåverkan på vatten enligt 31a § är ska bland annat de faktorer beaktas som påverkar vattenkvaliteten och vattenanvändningen inom det aktuella området, inklusive vad som har angetts i den förvaltningsplan som avses i 5 kap. 23 § [vattenlagen](#). Närmare bestämmelser om bedömning av hur betydande den negativa miljöpåverkan är och om faktorer som ska beaktas vid bedömningen utfärdas genom landskapsförordning.

31c §. (2018/43) Exceptionella situationer i tillståndspliktig och anmälningspliktig verksamhet gällande medelstora energiproducerande enheter och anläggningar

Om det i en medelstor energiproducerande enhet eller anläggning som är tillståndspliktig eller kräver miljögranskning, på grund av en olycka eller en oförutsedd produktionsstörning eller av någon annan därmed jämförbar oväntad exceptionell orsak som inte beror på verksamheten, uppstår utsläpp på så sätt att det uppstår en situation på grund av vilken miljötillståndet eller kraven i den landskapslagstiftning som gäller verksamheten inte kan iakttas ska den som ansvarar för verksamheten utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten.

Den som ansvarar för verksamheten ska utan dröjsmål efter anmälan lämna in en plan till tillsynsmyndigheten enligt vilken utsläpp från verksamheten och förorening av miljön på grund av utsläppen kan begränsas under den exceptionella situationen.

Tillsynsmyndigheten ska med anledning av anmälan meddela ett beslut med behövliga villkor om att återställa verksamheten så att den motsvarar vad som föreskrivs i lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av lag samt villkor som meddelats med stöd av lag och så att olägenheter och faror som situationen medför kan undanröjas. Tillsynsmyndigheten ska också ange en tidpunkt före vilken detta ska

göras. Dessutom ska tillsynsmyndigheten vid behov utifrån verksamhetsutövarens plan och annan information meddela tillfälliga villkor om förebyggande och hindrande av förorening av miljön.

32 §. Åläggande om redovisning av miljöpåverkan

Tillsynsmyndigheten kan, om det finns grundad anledning att anta att verksamhet inte är förenlig med denna lag, den lagstiftning som nämns i 10 § eller bestämmelser och beslut givna med stöd av sådan lagstiftning, ålägga en verksamhetsutövare att redovisa verksamhetens miljöpåverkan.

33 §. Ingripande vid fara

Om verksamhet eller anläggning innebär betydande fara för negativ miljöpåverkan eller allvarlig olägenhet kan, om den ansvarige inte omedelbart kan åläggas vidta rättelse, tillsynsmyndighet på landskapets bekostnad avhjälpa faran. Kostnaderna härför ska, om faran beror på försummelse från verksamhetsutövarens sida, återkrävas av denna.

34 §. Ålägganden vid avslutande av verksamhet

Om tillståndsbeslut eller beslut med anledning av miljögranskning inte innehåller tillräckliga bestämmelser eller om verksamheten inte är tillstånds- eller miljögranskningspliktig kan tillsynsmyndigheten besluta om sådana undersökningar, åtgärder och försiktighetsmått i samband med eller efter avslutande av verksamhet som krävs för att en verksamhet ska avslutas på ett sätt som är förenligt med denna lag, den lagstiftning som nämns i 10 § samt bestämmelser och beslut utfärdade med stöd av sådan lagstiftning.

8a kap. Ämnen som bryter ned ozonskiktet samt fluorerande växthusgaser (2017/72)

34a § (2017/72) Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 17 kap. i miljöskyddslagen (FFS 527/2014) ska tillämpas på Åland med de avvikelser som anges i 34b och c §§.

Ändringar i de bestämmelser som avses i 1 mom. ska tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket.

34b §. (2017/72) Avvikelser

Med lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (FFS 631/1998) och lagen om yrkesutbildning (FFS 630/1998) avses på Åland [landskapslagen \(2011:13\) om gymnasieutbildning](#).

2-3 mom. upphävda [\(2019:76\)](#).

Hänvisningen i 166 § till 24 § 2 mom. i rikets miljöskyddslag ska på Åland avse 27 § 2 mom. i denna lag.

34c §. (2017/72) Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt de riksbestämmelser som avses i 34a § ankommer på Säkerhets- och kemikalieverket ska på Åland skötas av landskapsregeringen, till den del uppgifterna faller inom landskapets behörighet.

AVDELNING 4 - STRAFF OCH ERSÄTTNINGANSVAR

9 kap. Straff

35 §. Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet släpper ut eller lämnar ämne, vibrationer, buller, ljus, lukt, värme eller annan energi eller något annat sådant i miljön i strid med denna landskapslag, i 10 § nämnda landskapslagar eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller villkor så att gärningen är ägnad att förorena miljön eller orsaka fara för hälsan döms för *miljöförstöring* till böter eller fängelse i högst två år.

För miljöförstöring döms även den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) artikel 3 eller 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel (*detergentförordningen*),

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG (*POPs förordningen*),

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (*F-gasförordningen*),

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (*ozonförordningen*) eller

e) (2018/43) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, nedan kvicksilverförordningen. (2017/72)

36 §. Grov miljöförstöring

Den som vid miljöförstöring

a) med beaktande av åsamkad eller hotande skadas långvarighet, omfattning eller andra omständigheter orsakar skada eller risk för skada för miljön eller hälsan som är synnerligen stor eller

b) (2011/40) begått brottet trots villkor som meddelats med stöd av 24 § eller trots påbud eller förbud som har givits med anledning av ett förfarande som avses i 29 eller 30 §§,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska för *grov miljöförstöring* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

37 §. Miljöförseelse

Om miljöförstöringen med hänsyn till den fara eller skada som har vållats miljön eller hälsan varit mindre betydande ska gärningsmannen dömas för *miljöförseelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

För miljöförseelse döms även den som försummar skyldigheten i 10 och 11 §§ att ansöka om tillstånd eller miljögranskning om inte gärningen ska bestraffas som miljöförstöring.

38 §. Miljöförstöring av oaktsamhet

Den som av annan än grov oaktsamhet ingriper i miljön på det sätt som avses i 35 §, med beaktande av åsamkad eller hotande skadas långvarighet, omfattning eller andra omständigheter, orsakar skada eller risk för skada för miljön eller hälsan som är synnerligen stor döms för *miljöförstöring av oaktsamhet* till böter eller fängelse i högst ett år.

39 §. Brott mot landskapslagen om miljöskydd

Den som på annat än ovan i detta kapitel nämnt sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet

- a) inleder tillståndspliktig verksamhet före det att beslut om tillstånd vunnit laga kraft,
- b) inleder miljögranskningspliktig verksamhet före ansökan om miljögranskning avgjorts,
- c) åsidosätter en skyldighet som grundar sig på en instruktion, ett villkor, en föreskrift eller ett åläggande givet av en myndighet med stöd av denna lag eller
- d) [\(2015/14\)](#) bryter mot förbudet i 5 § 1 mom. eller mot en landskapsförordning som utfärdats med stöd av denna lag eller den lagstiftning som nämns i 10 §,
- e) upphävd [\(2018/43\)](#),

ska dömas till böter för *brott mot landskapslagen om miljöskydd* om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag.

40 §. Straffbestämmelser i speciallagar

Begås ett brott som avses i 9 kap. [vattenlagen](#) tillämpas i första hand bestämmelserna i nämnda kapitel och landskapslag.

Straffbestämmelserna i avfallslagen tillämpas vid sidan av bestämmelserna i detta kapitel. (2018/84)

40a §. (2011/40) Juridiska personers straffansvar

På miljöförstöring, grov miljöförstöring, miljöförseelse och miljöförstöring av oaktsamhet tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar i 9 kap. strafflagen (FFS 39/1889).

10 kap. Ersättning

41 §. Tillämpliga bestämmelser

Om annat inte bestäms på något annat ställe i lag ska miljöskador som orsakas av verksamhet som avses i denna lag i tillämpliga delar ersättas enligt lagen om ersättning för miljöskador (FFS 737/1994). På ersättningsfrågor i samband med vattentillstånd tillämpas [vattenlagen](#).

Ändringar i lagen om ersättning för miljöskador gäller i landskapet om inte annat bestäms i denna lag.

AVDELNING 5 - ÖVRIGA BESTÄMMELSER

11 kap. Förordningsmakt

42 §. Utsläpp

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om rikt- och gränsvärden för, begränsning av, förbud mot samt övervakning och kontroll av

- a) utsläpp av hälso- eller miljöfarliga ämnen i miljön eller allmänt avlopp,
- b) särskilt störande buller eller skakningar under bestämda tider och
- c) utsläpp eller deponering av slam som innehåller hälso- eller miljöfarliga ämnen.

43 §. Miljökvalitet

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda miljö kvalitetsnormer och andra bestämmelser om miljö kvalitet samt om övervakning av miljö kvalitet som är behövliga för att klara de allmänna förutsättningarna som avses i 1 §.

44 §. Särskilda bestämmelser för enskilda typer av verksamheter

Landskapsregeringen kan för en viss typ av verksamhet genom landskapsförordning besluta om närmare bestämmelser avseende begränsning och kontroll av samt metoder för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och risk för sådan påverkan. Landskapsregeringen kan samtidigt besluta att miljögranskning av ifrågavarande typ av verksamheter endast ska avse dessa bestämmelser och kan därvid undanta verksamheten från miljögranskning enligt denna landskapslag och den lagstiftning som nämns i 10 § i övrigt.

45 §. Bemyndigande att utföra verksamhet utan föregående miljögranskning

Landskapsregeringen kan för en enskild typ av verksamhet besluta att hela eller delar av föreskriven miljögranskning inte krävs om verksamheten utförs av en person som uppfyller av landskapsregeringen fastställda krav och som landskapsregeringen bemyndigat att utan föregående granskning utföra ifrågavarande verksamhet. Bemyndigandet kan ges för högst fem år i taget.

Den som bemyndigats enligt 1 mom. svarar för att åtgärd som vidtagits inom ramen för bemyndigandet utförs i enlighet med vad som följer av denna lag. Den bemyndigade ska, vid äventyr att bemyndigandet annars återkallas, informera tillsynsmyndigheten om plats och tidpunkt för åtgärder som den vidtagit inom ramen för bemyndigandet. Bemyndigande som återkallats kan återfås efter ny prövning, dock tidigast efter tre år från återkallandet. Vid beslut om bemyndigande ska den bemyndigade informeras om förutsättningarna för återkallande.

46 §. Rapporteringsplikt

Landskapsregeringen kan, om det av synnerliga skäl krävs för övervakningen av särskilt betydande miljöförhållanden, genom landskapsförordning besluta om rapporteringsplikt för genomförande av viss typ av åtgärd. Verksamhetsutövaren kan därvid åläggas att inom 30 dagar efter verksamhetens genomförande informera tillsynsmyndigheten om plats och tidpunkt för den aktuella verksamheten.

47 §. EG-förordningar

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta att bestämmelser om tillsyn i denna lag ska gälla även i fråga om tillsyn över efterlevnaden av EG:s förordningar inom området miljörett samt att sådana bestämmelser utöver vad som följer av 15 och 17 §§ ska utgöra grund för beslut med anledning av ansökan om miljögranskning respektive förutsättningar för tillstånd.

48 §. Mark

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning inta närmare bestämmelser om

- a) de med hänsyn till olika markanvändningsändamål högsta tillåtna halterna av skadliga ämnen i mark och om de halter som ska läggas till grund för bedömningen av föroreningsgraden och saneringsbehovet,
- b) behandling och isolering av förorenade marksubstanser,
- c) de tekniska krav som ställs på saneringen samt om
- d) kontroll och tillsyn.

Landskapsregeringen kan utfärda i 1 mom. avsedda landskapsförordningar som i tillämpliga delar gäller även avlagringar på botten i vattenområde.

49 §. Ämnen

I det fall att användningen av ett bränsle, ämne, preparat eller en produkt medför eller med fog kan antas medföra olägenhet för hälsan

eller miljön kan landskapsregeringen genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om

a) begränsning av eller förbud mot tillverkning, överlåtelse eller användning av bränslet, ämnet, preparatet eller produkten och om

b) sammansättningen och märkningen av ämnet, preparatet eller produkten.

Bestämmelser om kemikalier finns härutöver i [landskapslagen \(1990:32\) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier](#). Om konsumentsäkerhet föreskrivs skilt. (2012/47)

50 §. Information till allmänheten

Landskapsregeringen kan utfärda närmare bestämmelser om myndigheternas skyldigheter att informera allmänheten om föroreningar i miljön och deras verkningar.

Utöver vad som följer av 12, 13, 14 och 16 §§ samt [förvaltningslagens](#) 6 kap. kan närmare bestämmelser om myndigheternas skyldighet att informera allmänheten, vilka följer av Europeiska unionens rättsakter på miljöområdet, utfärdas genom landskapsförordning. (2013/102)

Republikens president har förordnat att 51 § ska förfalla.

52 §. Miljögranskningsplikt

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning besluta att verksamhet som medför risk för negativ miljöpåverkan som inte är ringa inte får bedrivas utan föregående miljögranskning.

Om det genom landskapsförordning bestäms att viss verksamhet kräver miljögranskning för vilken enligt tidigare gällande bestämmelser inte har krävts miljögranskning ska samtidigt föreskrivas om den tid inom vilken ansökan om miljögranskning ska lämnas in. Denna tid ska vara minst ett år från det att landskapsförordningen trätt i kraft.

52a §. (2017/72) Tillämpning av riksförordningar

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av de riksbestämmelser som avses i 34a § och som inte tillhör området för lag ska tillämpas på Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen bestämmer.

12 kap. Övriga bestämmelser

53 §. Planer och program för miljöskydd

Landskapsregeringen antar de planer och program för miljöskydd som avses i Europeiska gemenskapens rättsakter.

53a §. (2011/28) Luftkvalitet

Landskapsregeringen ska i den utsträckning det är möjligt trygga en god luftkvalitet med beaktande av vad som föreskrivs om luftföroreningar med stöd av denna lag och vad som i 53b och 53c §§ föreskrivs om planer för tryggnad av luftkvaliteten.

53b §. (2017/72) Luftkvalitetsplan

Om det gränsvärde för luftföroreningar som föreskrivs med stöd av denna lag överskrids eller om det finns risk att den kommer att överskridas ska landskapsregeringen göra upp en luftkvalitetsplan på medellång och på lång sikt för hur gränsvärdet ska kunna underskridas och hur den tid då gränsvärdet överskrids ska kunna förkortas. En luftkvalitetsplan behövs inte om det är fråga om en sådan överskridning eller risk för överskridning av föreskrivna gränsvärden för inandningsbara partiklar (PM₁₀) som avses i 53 e § och som uppenbart beror på partikelbelastning som orsakas av sandning i samband med vinterunderhåll av gator och vägar. Landskapsregeringen kan enligt egen prövning göra upp en luftkvalitetsplan också för hur målvärdena för ozon ska uppnås.

Luftkvalitetsplanen ska innehålla information om hur luftkvaliteten försämrats samt om nödvändiga åtgärder för förbättrande av luftkvaliteten vilka riktar sig mot trafiken och andra verksamheter som orsakar utsläpp. Vid behov ska planen även innehålla åtgärder för

skyddande av befolkningsgrupper som är känsliga för luftföroreningar. Landskapsregeringen utfärdar genom landskapsförordning närmare bestämmelser om innehållet i en luftkvalitetsplan.

Landskapsregeringen ska som ett led i uppgörandet av luftkvalitetsplanen bedöma om det finns ett behov att tillämpa strängare utsläppsgränsvärden på medelstora energiproducerande anläggningars område än de som anges i direktivet om medelstora förbränningsanläggningar, om tillämpningen av sådana utsläppsgränsvärden effektivt skulle bidra till en märkbar förbättring av luftkvaliteten. Vid bedömningen ska det tas hänsyn till resultatet av det informationsutbyte som organiseras av Europeiska kommission enligt artikel 6.10 i det direktivet. [\(2018/43\)](#)

Om fler än ett sådant gränsvärde för luftföroreningar som föreskrivs med stöd av denna lag överskrids eller om det finns risk att de kommer att överskridas ska landskapsregeringen vid behov göra upp en integrerad luftkvalitetsplan som omfattar alla berörda gränsvärden.

Tidigare 3 mom. har blivit 4 mom. genom [\(2018/43\)](#).

53c §. [\(2011/28\)](#) Handlingsplan på kort sikt

Om det tröskelvärde för larm i fråga om svaveldioxid eller kvävedioxid som föreskrivs med stöd av denna lag överskrids eller om det finns en risk för att det kommer att överskridas ska landskapsregeringen göra upp en handlingsplan på kort sikt för hur den fara som orsakas av överskridandet ska kunna minskas och hur den tid då tröskelvärdet överskrids ska kunna förkortas. Om tröskelvärdet för larm i fråga om ozon överskrids eller om det föreligger en risk för att det kommer att överskridas ska landskapsregeringen göra upp en handlingsplan på kort sikt endast om risken för överskridande, dess varaktighet eller graden av ett sådant överskridande därigenom kan minskas.

Landskapsregeringen kan enligt egen prövning göra upp en handlingsplan på kort sikt också för hur gränsvärdet ska kunna underskridas och hur den tid då gränsvärdet överskrids ska kunna förkortas och målvärdena för ozon ska kunna uppnås.

En handlingsplan på kort sikt ska i tillämpliga delar innehålla de uppgifter som avses i 53b § 2 mom. samt de motsvarande åtgärder i enlighet med 53b § 2 mom. genom vilka luftkvaliteten kan påverkas så snabbt som möjligt.

Landskapsregeringen utfärdar genom landskapsförordning närmare bestämmelser om innehållet i en handlingsplan på kort sikt.

53d §. (2011/28) Förfarande för när planer ska göras upp och upplysningar lämnas

En luftkvalitetsplan ska göras upp inom 18 månader efter utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats. En handlingsplan på kort sikt ska göras upp utan dröjsmål efter att tröskelvärdet för larm har överskridits eller då en risk för att det ska överskridas har konstaterats.

Landskapsregeringen ska i tillräckligt god tid ge allmänheten möjlighet att framföra sina åsikter om utkastet till planer. Detta ska göras genom offentlig delgivning enligt [förvaltningslagen för landskapet Åland](#). (2017/106)

Information om en godkänd plan samt om hur de framförda åsikterna har beaktats ska lämnas till allmänheten så som det föreskrivs i 2 mom.

53e §. (2011/28) Överskridning av gränsvärden orsakad av sandning

Inom ett område där det gränsvärde för inandningsbara partiklar (PM₁₀) som föreskrivs med stöd av denna lag uppenbart överskrids på grund av partikelbelastning som orsakas av sandning i samband med vinterunderhåll av gator och vägar kan landskapsregeringen i stället för en luftkvalitetsplan göra en utredning om överskridande och dess orsaker samt om åtgärder för minskning av halterna.

Landskapsregeringen utfärdar genom landskapsförordning närmare bestämmelser om innehållet i utredningen.

Utredningen ska göras inom sju månader efter utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet överskridits. Bestämmelserna i 53d

§ 2 och 3 mom. om hur allmänheten ska ges möjlighet att delta ska iakttas när utredningen görs.

53f §. (2019/8) Bestämmelser om utsläppsminskning

För Finland bindande åtaganden gällande minskning av antropogena utsläpp av svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, ammoniak och fina partiklar för åren 2020–2029 och från år 2030 fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG, nedan direktivet om utsläppstak.

Bestämmelser om sådana nationella åtaganden om utsläppsminskning, sådant flexibelt genomförande av dessa åtaganden, sådana nationella utsläppsinventeringar samt sådant nationellt luftvårdsprogram som det föreskrivs om i direktivet om utsläppstak finns i rikslagstiftningen. Landskapsregeringen ska samråda med riksmyndigheterna enligt 59 b § 2 mom. i [självstyrelselagen för Åland](#) om hur landskapets och rikets åtgärder samordnas då de nationella åtagandena genomförs.

Med beaktande av samrådet enligt 2 mom. ska landskapsregeringen vidta nödvändiga åtgärder för att begränsa sådana utsläpp som avses i 1 mom. i syfte att uppfylla de nationella åtagandena om utsläpp. Landskapsregeringen kan anta ett luftvårdsprogram som innehåller åtgärder för hur denna minskning av utsläpp ska ske på Åland.

Landskapsregeringen ska sköta övervakningen på Åland av sådana skadliga förändringar på ekosystem som avses i artikel 9 i direktivet om utsläppstak. Övervakningen ska ordnas med iakttagande av bestämmelserna i artikel 9.1 och 9.2 i direktivet om utsläppstak.

53g §. (2011/28) Kvalitetssäkring av mätningar och undersökningar

De mätningar, test, utredningar och undersökningar som verkställigheten av denna lag förutsätter ska utföras på ett kompetent och tillförlitligt sätt och med ändamålsenliga metoder.

53h §. (2013/102) Villkor och instruktioner om utvinningsavfall

I ett miljötillstånd eller ett miljögranskningsbeslut för gruvdrift, verksamhet som är jämförbar med gruvdrift, anrikningsanläggning, stenbrott, annan stenbrytning, stenkrossning och torvutvinning ska det meddelas nödvändiga villkor eller instruktioner om det avfall som uppkommer vid lösgörande av organiska eller oorganiska substanser som förekommer naturligt i berggrunden eller i marken eller vid lagring, anrikning eller annan förädling av dessa (*utvinningsavfall*) samt villkor eller instruktioner om planen för hantering av utvinningsavfall inom verksamheten och iakttagandet av planen.

I ett miljötillstånd eller miljögranskningsbeslut för ett område som används för deponering av utvinningsavfall (*deponi för utvinningsavfall*) ska det meddelas nödvändiga villkor eller instruktioner om anläggandet, skötseln, stängningen och eftervården av deponin samt villkor eller instruktioner om en intern räddningsplan för deponin för utvinningsavfall, om deponin kan medföra allvarlig fara för människors hälsa, egendom eller miljön på grund av felaktig verksamhet eller deponins strukturella stabilitet eller på grund av farligt avfall eller hälso- och miljöfarliga kemikalier som deponerats där (*deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka*). Vid definitionen av en deponi för utvinningsavfall beaktas den risk som deponin medför, ursprunget och beskaffenheten av det utvinningsavfall som deponeras och deponeringstiden. Närmare bestämmelser om definitionen av deponier för utvinningsavfall och bedömning av den risk för storolycka som en deponi medför utfärdas genom landskapsförordning.

53i §. (2013/102) Plan för hantering av utvinningsavfall

För sådan gruvdrift, verksamhet som förbereder eller är jämförbar med gruvdrift, anrikningsanläggning, stenbrott, annan stenbrytning, stenkrossning eller torvutvinning som förutsätter miljötillstånd eller miljögranskningsbeslut och där det uppkommer utvinningsavfall ska det utarbetas en plan för hantering av utvinningsavfall. En sådan plan behövs dock inte om stenbrytningen eller stenkrossningen är knuten till mark- och vattenbyggnad.

Planen för hantering av utvinningsavfall ska utarbetas så att uppkomsten av utvinningsavfall förebyggs och dess skadlighet minskas samt återvinning och säker behandling av avfallet främjas. I planen för hantering av utvinningsavfall ska det redogöras för områdets miljö, utvinningsavfallet, återvinningen av utvinningsavfallet, deponierna för utvinningsavfallet, miljöpåverkan, åtgärder för att förebygga förorening av miljön, kontroll av verksamheten och åtgärder när verksamheten läggs ned. Närmare bestämmelser om planens mål och innehåll utfärdas genom landskapsförordning.

Verksamhetsutövaren ska utvärdera och vid behov justera planen för hantering av utvinningsavfall minst vart femte år och underrätta tillsynsmyndigheten om detta.

Planen för hantering av utvinningsavfall ska ändras, om utvinningsavfallets mängd eller beskaffenhet eller arrangemangen för behandling eller återvinning av avfallet ändras avsevärt. I detta fall ska miljötillståndet ändras så som föreskrivs i 11 § eller 22 § 3 mom. eller det beslut som meddelats med anledning av miljögranskning ändras så som föreskrivs i 11 §.

53j §. (2013/102) Deponier för utvinningsavfall som medför risk för storolycka

Verksamhetsutövaren för en deponi för utvinningsavfall ska känna till den risk för storolycka som deponin medför och sörja för planeringen, anläggandet, skötseln, stängningen och eftervården av deponin så att storolyckor avvärjs.

För en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka ska det utarbetas en handling över säkerhetsprinciperna samt tas i bruk ett säkerhetsledningssystem och en intern räddningsplan. Den risk för storolycka som deponin medför ska beaktas när dessa utarbetas. I den interna räddningsplanen ska de åtgärder anges med vilka verkningarna av en eventuell olycka avvärjs, de negativa konsekvenserna minimeras och undanröjandet av spåren efter en olycka förbereds samt de åtgärder som behövs för att varna befolkningen och underrätta myndigheter. I räddningsplanen ska redogöras för handlingen över säkerhetsprinciperna och säkerhetsledningssystemet. Planen ska

utvärderas och vid behov justeras minst vart tredje år och tillsynsmyndigheterna ska underrättas om detta. Närmare bestämmelser om handlingen över säkerhetsprinciperna, säkerhetsledningssystemet samt om den interna räddningsplanen och hur planen ska lämnas till tillsynsmyndigheterna utfärdas genom landskapsförordning.

Verksamhetsutövaren ska bland sina anställda utse en ansvarig person, som ska se till att verksamheten vid deponin för utvinningsavfall stämmer överens med handlingen över säkerhetsprinciperna, säkerhetsledningssystemet och den interna räddningsplanen.

Verksamhetsutövaren ska ge de personer och sammanslutningar som kan beröras av en storolycka vid deponin för utvinningsavfall information om säkerhetsåtgärderna för avvärjande av risken för storolycka. Uppgifterna om säkerhetsåtgärder ska uppdateras minst vart tredje år och om betydande ändringar ska informeras. Närmare bestämmelser om informationsskyldigheten utfärdas genom landskapsförordning.

Genom [landskapslagen \(2007:98\) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor](#) tillämpas lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (FFS 390/2005) i landskapet. Bestämmelserna i denna paragrafs 1-4 mom. tillämpas inte om kraven i 30-32 §§ i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor tillämpas på en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka.

53k §. (2018/43) Särskilda bestämmelser om kvicksilver

Vid behandlingen av tillstånds- och anmälningsärenden enligt denna lag ska bestämmelserna i artiklarna 7, 8.1-3, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i kvicksilverförordningen iakttas.

Vid tillsynen över att artiklarna 7, 8.1-3, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i kvicksilverförordningen följs, iakttas vad som föreskrivs om tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och villkor och förelägganden som meddelats med stöd av dem.

53I §. (2015/14) Sammanställande av uppgifter om utsläpp

Landskapsregeringen ska vid behov sammanställa uppgifter om utsläpp och prognoser om utsläpp som påverkar miljön negativt. Vad som ska sammanställas kan beslutas närmare i landskapsförordning utgående från krav i EU-bestämmelser. I landskapsförordningen kan beslutas att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska sammanställa vissa uppgifter.

54 §. Handräckning

Polisen är skyldig att ge handräckning för verkställigheten av denna landskapslag, den lagstiftning som nämns i 10 § och med stöd av den utfärdade bestämmelser och beslut.

55 §. (2021/100) Utlämnande av uppgifter

Den som vid utförandet av uppgifter enligt denna landskapslag har tagit del av sekretessbelagd information får utan hinder av sekretessbestämmelser lämna ut uppgifterna till

a) landskapsmyndigheter för utförande av uppgifter som avses i denna landskapslag och till

b) åklagar-, polis- och tullmyndigheter för utredning av brott.

Om handlingars och uppgifters offentlighet gäller i övrigt vad som föreskrivs i [offentlighetslagen \(2021:79\)](#) för Åland.

56 §. Skydd för undersökningsredskap

Det är förbjudet att skada eller att utan grund flytta på eller avlägsna instrument för mätning av miljökvaliteten eller andra undersökningsredskap och att annars störa användningen av dylik utrustning.

13 kap. Ikraftträdelse

57 §. Ikraftträdelse

Denna lag träder i kraft den 1 december 2008.

Åtgärder för lagens verkställighet får vidtas före lagens ikraftträdande.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd. De förordningar som har antagits med stöd av landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd ska utan hinder av lagens ikraftträdande förbli gällande om inte annat särskilt följer av bestämmelserna i denna lag.

58 §. Befintliga verksamheter

För befintliga verksamheter gäller följande:

a) Giltiga tillstånd som är givna enligt landskapslagen (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd fortgår den tid som tillståndet gäller.

b) Verksamheter som genom ikraftträdandet av denna lag blir föremål för granskningsplikt men som har giltiga tillstånd givna enligt den lagstiftning som nämns i a) punkten ska ansöka om miljögranskning senast tre månader innan tillståndet upphör att gälla.

c) Verksamhet som har varit föremål för anmälan enligt landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd behöver inte lämna en ansökan om miljögranskning varvid av landskapsregeringen i anledning av anmälan utfärdade föreskrifter fortsätter att gälla.

d) Ansökan om tillstånd eller miljögranskning för verksamhet som genom ikraftträdandet av denna lag blir föremål för tillståndsplikt eller granskningsplikt men som tidigare inte har varit föremål för tillstånds- eller anmälningsplikt enligt den lagstiftning som nämns i a) punkten ska göras inom ett år från denna lags ikraftträdande.

59 §. Anhängiga anmälningsärenden

Anmälningsärenden som är anhängiga hos Ålands landskapsregering överförs, tillsammans med den beredning som föranstaltats, på tjänstens vägnar till prövningsmyndigheten när denna lag träder i kraft.

Ikraftträdandebestämmelser och förarbeten

Här finns information om när författningen och ändringar av den har trätt i kraft, samt om författningens och ändringarnas förarbeten. I listan anges också om EU-lagstiftningen berörs. Alla förarbeten finns på Ålands lagtings webbplats.

[Gå till ärendesökningen på lagtinget.ax »](#)

2008:124

- Fr. 28/2006-2007
- Nu bet. 7/2006-2007
- Rådets direktiv: 75/439/EEG, 78/176/EEG, 80/68/EEG, 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/491/EEG, 85/337/EEG, 86/280/EEG, 91/271/EEG, 91/676/EEG, 91/689/EEG, 96/62/EEG, 98/70/EG, 1999/13/EG, 1999/30/EG, 1999/31/EG, 1999/32/EG
- Europeiska Parlamentets och Rådets direktiv 2008/1/EG, 2006/21/EG, 2006/11/EG, 2006/12/EG, 2004/107/EG, 2004/42/EG, 2002/96/EG, 2002/49/EG, 2002/3/EG, 2001/81/EG, 2001/80/EG, 2000/76/EG, 2000/69/EG, 2000/60/EG, 2000/53/EG, 2000/14/EG, 94/63/EG

2009/58

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

- Fr. 22/2008-2009
- Smu bet. 6/2008-2009
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG

2011/28

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

- Fr. 9/2010-2011
- Smu bet. 2/2010-2011
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG

2011/40

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

- Fr. 11/2010-2011
- Smu bet. 4/2010-2011
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG

2011/73

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

- Fr. 12/2010-2011
- Smu bet. 6/2010-2011
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG

2012/32

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

- LF 10/2011-2012
- FNU bet. 14/2011-2012

2012/47

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2012.

- LF 6/2011-2012
- SMU bet. 4/2011-2012

2012/80

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

- LF 24/2011-2012

- SMU bet. 10/2011-2012

2013/102

Denna lag träder i kraft den 1 november 2013.

- LF 16/2012-2013
- SMU bet. 6/2012-2013
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG

2013/110

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

Bestämmelserna i 20-23, 27-28 och 30-34 §§ landskapslagen om miljöskydd ska tillämpas på täkttillstånd som beviljats och villkor rörande täkttillstånd som utfärdats med stöd av [landskapslagen \(1998:82\) om naturvård](#) före denna lag träder i kraft.

- LF 19/2012-2013
- SMU bet. 8/2012-2013

2015/14

Denna lag träder i kraft den 16 mars 2015.

- LF 10/2013-2014
- SMU bet. 7/2013-2014
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU, 2001/81/EG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1102/2008, (EG) nr 166/2006

2017/72

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2017.

- LF 25/2016-2017
- SMU bet. 15/2016-2017

2017/106

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

- LF 26/2016-2017
- LKU bet. 17/2016-2017

2018/43

Denna lag träder i kraft 1 oktober 2018.

Denna lag tillämpas från och med den 20 december 2018 på energiproducerande anläggningar som består av en eller flera nya energiproducerande enheter.

Sådana medelstora energiproducerande anläggningar bestående av en eller flera befintliga energiproducerande enheter, vars bränsleeffekt är minst 1 men mindre än 50 megawatt och som vid ikraftträdandet av denna lag bedriver verksamhet med stöd av miljögranskning eller miljötillstånd behöver inte efter ikraftträdandet göra någon ny ansökan om tillstånd eller miljögranskning. Uppgifter om dessa medelstora energiproducerande anläggningar ska föras in i det register som avses i 1 § 8a punkten landskapsförordningen (2001:38) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening i luften utan dröjsmål efter det att denna lag har trätt i kraft.

Beträffande sådana medelstora energiproducerande anläggningar bestående av en eller flera befintliga energiproducerande enheter, vars bränsleeffekt är minst 5 men mindre än 20 megawatt och som enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag behöver miljötillstånd för att bedriva verksamhet och som efter lagens ikraftträdande omfattas av bestämmelserna om miljögranskning, gäller miljötillstånden t.o.m. den tidpunkt som uppges i tillstånden. Uppgifter om dessa medelstora energiproducerande anläggningar ska föras in i det register som avses i 1 § 8a punkten landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening i luften utan dröjsmål efter det att denna lag har trätt i kraft.

Sådana ansökningar om miljötillstånd och miljögranskning för medelstora energiproducerande anläggningar med en bränsleeffekt på minst 1 men mindre än 50 megawatt som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag ska behandlas och avgöras slutligt med iakttagande av denna lag och med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser.

Bestämmelserna i 53b § 3 mom. i denna lag tillämpas inte på luftvårdsplaner som håller på att utarbetas när denna lag träder i kraft.

- LF 18/2017-2018
- SMU bet. 9/2017-2018
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193, EUT nr L 313, 25.11.2015, s. 1

2018/84

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

- LF 7/2017-2018
- SMU bet. 3/2017-2018

2019/8

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2019.

- LF 7/2018-2019
- SMU bet. 4/2018-2019
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284, EUT nr L 344, 17.12.2016, s. 1

2019:76

2 §. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2019.

- LF 9/2018-2019
- LKU bet. 14/2018-2019

2021/100

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

- LF 8/2020-2021
- LKU bet. 7/2020-2021